

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Středisko volného času Rýmařov, okres Bruntál

Okružní 10, 795 01 Rýmařov

Identifikátor: 600 132 188

Termín konání orientační inspekce: 5. - 8. červen 2001

Čj.	141 241/01-11139
Signatura	on1lu141

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Středisko volného času (dále SVČ) je právní subjekt, který hospodaří jako příspěvková organizace. Sídlí v samostatné budově kulturního domu v blízkosti středu města. SVČ zajišťuje volnočasové aktivity pro děti, mládež a dospělé a současně i kulturní akce pro všechny věkové skupiny občanů v souladu se zřizovací listinou a statutem střediska.

Materiální a personální podmínky

V budově kulturního domu jsou k dispozici velký sál (využívaný pouze příležitostně) a malý sál, ve kterém probíhá činnost tanečních a sportovních kroužků, učebna informatiky s pěti počítači s připojením na internet, klubovna využívaná šachisty, rybáři, k příležitostným akcím atd., místnost pro klub dětí vybavená čtyřmi staršími počítači, audio a videotechnikou a společenskými hrami. Dále je zde velmi dobře vybavená keramická dílna se dvěma místnostmi a rovněž velmi dobře vybavená prostorná posilovna. Reprezentační místnost je využívána převážně k pronájmům na schůzovní činnost. Pro pracovníky a vedení střediska je zde odpovídající množství kanceláří. Všechny uvedené prostory jsou esteticky upraveny na rozdíl od vnitřních komunikačních prostor, které postrádají promyšlenou výzdobu a působí strohým dojmem. Pro svoji činnost využívá SVČ také prostory tělovýchovné jednoty, prostory dvou místních základních škol a škol v Horním Městě a Staré Vsi. Materiální vybavení SVČ je na velmi dobré úrovni a umožňuje plnit jeho poslání.

V zařízení pracuje osm interních pracovníků na plný úvazek, z nichž čtyři nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti a jeden podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Externí vedoucí zájmových útvarů v tanečních oborech mají platné taneční licence, ve sportovních zájmových útvarech trenérské třídy a ostatní vedoucí jsou amatérskými odborníky v daných oborech.

Celkově jsou materiální a personální podmínky hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ NABÍDKY A REALIZACE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Nabídka výchovně vzdělávací činnosti

Středisko volného času nabízí pravidelnou a příležitostnou zájmovou činnost a prázdninovou činnost, organizuje soutěže a přehlídky a nabízí své prostory pro spontánní činnosti. Zajišťuje odbornou pomoc školám a školským zařízením. Všechny tyto druhy činnosti jsou v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 432/1992 Sb., o střediscích pro volný čas dětí a mládeže. Nosnou činností SVČ je pravidelná zájmová činnost, která je realizována ve čtyřiceti devíti kroužcích. Naplněnost kroužků opovídá zájmům účastníků a prostorovým a personálním možnostem. Účastnické příspěvky se pohybují od 50 do 600 Kč. Věková skladba účastníků zahrnuje asi 5 % dětí předškolního věku, 60 % dětí ve věku 6 - 15 let, 20 % mládeže ve věku 15 - 18 let, a zbytek jsou dospělí účastníci. SVČ propaguje svou činnost plakáty na vylepovacích plochách, letáky do škol přes kontaktní osoby, městským rozhlasem, články v novinách Rýmařovský horizont atd. Spolupracuje se základními a středními školami v Rýmařově i blízkém okolí a s institucemi a občanskými sdruženími.

Sledované školské zařízení svou činností naplňuje základní poslání primární prevence negativních jevů zaměřenou na děti a mládež. SVC účelně využívá vlastních i pronajatých prostor.

Rozsah a obsah nabídky výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

Pravidelná zájmová činnost

Pravidelná zájmová činnost je organizována střediskem volného času v oblasti techniky, tělovýchovy a kultury a v oblasti estetiky a společenských věd. Z celkového počtu plánovaných 55 kroužků ukončilo v průběhu školního roku svou činnost 6 kroužků z důvodu malého zájmu o nabízené činnosti, pravidelná práce ve zbylých 49 kroužcích byla ukončena k 1. červnu 2001.

Nabídka zájmových útvarů je určena převážně pro děti školního věku (asi 75 %), pro středoškolskou mládež a dospělé (asi 22 %), nejméně zájmových útvarů je určeno pro děti předškolního věku.

Z uvedených skutečností vyplývá, že realizovaná pravidelná zájmová činnost je v souladu s plánovanou nabídkou.

V průběhu inspekční činnosti byly předloženy deníky všech zájmových útvarů. Ve všech denících je zpracován roční plán, jsou vedeny výkazy práce i docházka jednotlivých účastníků. V několika denících není vyplněna úvodní stránka, která obsahuje smlouvu s vedoucím zájmového útvaru, jeho podpis a podpis ředitele školského zařízení. Ačkoli byla činnost zájmových útvarů již ukončena k 1. červnu 2001, je celkové hodnocení práce zájmového útvaru provedeno jen sporadicky.

Pravidelnou zájmovou činnost navštěvovalo v průběhu školního roku 751 dětí, mládeže a dospělých (průměr na jeden zájmový útvar 15,3 účastníků), což svědčí o poměrně vysokém zájmu o nabízené činnosti.

Pro práci zájmových útvarů, jejichž činnost probíhá v SVC, jsou zajištěny velmi dobré psychohygienické, prostorové i materiální podmínky. Dle vyjádření zastupující ředitelky je činnost zájmových útvarů probíhající mimo SVC zajištěna na žádoucí úrovni.

Vedení zájmových útvarů je zajištěno v 72 % externími spolupracovníky převážně z řad pedagogické veřejnosti, ve 28 % jsou vedoucí kroužků stálí pracovníci SVC.

Celkově je pravidelná zájmová činnost hodnocena jako velmi dobrá.

Příležitostná zájmová činnost

Nabídku příležitostné zájmové činnosti zajišťují vedoucí jednotlivých oddělení, kteří provádějí komplexní přípravu každé akce (materiální a technická příprava, organizační příprava, vyhledávání odborníků) a dohlíží na dodržování zásad bezpečnosti při jejím průběhu. SVC vydává pravidelně kalendářní plán všech aktivit určený především veřejnosti a všem školám ve spádové oblasti. Další propagace příležitostné zájmové činnosti se uskutečňuje také expedicí malých letáků do příslušných typů škol, podniků a institucí (podle toho, jaké věkové kategorii je nabídka určena).

Uskutečněné aktivity jsou doloženy kompletní dokumentací o přípravě, propagaci, organizaci, průběhu, vyčíslení finančních nákladů, počtu účastníků, doplněnou závěrečným hodnocením. Dokumentace je přehledná a má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Oddělení tělovýchovy a turistiky uskutečnilo 25 akcí (výstavy, výlety, závody, turnaje, soutěže, semináře, metodické akce, sportovní odpoledne) se zaměřením na účelné trávení volného času dětí, mládeže i dospělých. Metodické akce se týkaly především kondičního cvičení a sřelecké průpravy (Dobrá muška), výlety byly spojeny s jízdou na kole (přehrada Slezská Harta) a hrou

na sněhu spojenou s krmením lesních zvířat (Vánoční výprava). Závody, soutěže a turnaje jsou pořádány v kopané, vybíjené, tenisu, šplhu, košíkové, lyžování, v přespolním běhu a v jízdě na minikárách. Sportovní odpoledne byla organizována jako dvougenerační, např. Novoroční čtyřboj ve stolním tenisu a zábavná odpoledne pro celou rodinu (rýžování zlata, 1. a 2. kolo vědomostní a znalostní soutěže Ententýny).

Oddělení estetiky uspořádalo celkem 14 akcí (výstavy keramiky, dny otevřených dveří, recitační soutěže, taneční večery a soutěže, divadelní přehlídky a metodické akce pro školní družiny a základní školy), např. Svět hlíny a barev, Roztančený květen, Rýmařovská rolnička, Mikulášský podvečer, Keramická dílna pro celou rodinu, akce Vyrábíme loutku, okrskové kolo v recitaci atd.

Oddělení techniky a přírodovědy uskutečnilo celkem 10 akcí, např. Dny s počítačem, výstava plyšových zvířátek, přírodovědná stezka, odpoledne s leteckými modeláři, práce s hlínou Vánoční zvoneček, soutěž Do-re-mi, maskarní karneval, soutěž ve skládání puzzlí.

Programové oddělení, které převážně zprostředkovává kulturní akce určené široké veřejnosti, zorganizovalo v tomto školním roce 8 akcí příležitostné zájmové činnosti, jako jsou Matiné dechovek, rockový koncert Rock za děti, k zahájení školního roku program Bavíme se všichni, dětský maskarní karneval s divadélkem Mrak, 10. jubilejní ples hudeb, koncerty pro mládež Juvenalis a Kloboukový bál.

Nabídka příležitostné zájmové činnosti SVČ (celkem 3690 účastníků) pokrývá převážně zájmy dětí školního věku, v menší míře zájmy dospívající mládeže. Největší zájem měly děti a veřejnost o sportovní disciplíny, výrobu keramiky, o práci na počítačích, akce rodičů s dětmi, o produkci hudebních skupin. Struktura příležitostné zájmové činnosti vychází ze současných personálních podmínek a možností SVČ, je dostatečně pestrá, přiměřeně pokrývá potřeby účastníků, města i okolních obcí (základní i mateřské školy v okolí) a je uskutečňována v souladu se zásadami pedagogiky volného času.

Celkově je oblast nepravidelné zájmové činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

Prázdninová činnost

V době prázdnin organizuje a zajišťuje SVČ akce v místě působení střediska v podobě příměstských táborů i letní táborovou činnost mimo město.

Příměstské tábory probíhají v době jarních i letních prázdnin, a to většinou ve třech až čtyřech bžích. Dva běhy jsou úzce specializované, probíhají jako soustředění rybářských kroužků, jeden až dva běhy se všeobecnou náplní jsou určeny pro zájemce z řad rýmařovských dětí.

Letní prázdninová činnost je vyvrcholením celoroční práce SVČ. Na toto období jsou organizovány krátkodobé tábory většinou odborně zaměřené podle náplně stálých zájmových útvarů i dlouhodobé tábory s náplní všeobecnou.

Příprava na táborovou činnost probíhá převážně ve druhém pololetí školního roku. Vedoucí jednotlivých oblastí připraví nabídku včetně personálního zabezpečení, předpokládaného rozpočtu, plánu činnosti a pojistné smlouvy. S účastníky tábora, kteří nejsou stálými zaměstnanci provozovatele, je vždy uzavřena dohoda o spolupráci, která obsahuje veškeré potřebné náležitosti.

Zájem dětí většinou převyšuje kapacitní možnosti, zájemci jsou proto zařazováni na základě pořadí zaslaných závazných přihlášek. Během prázdnin školního roku 1999/2000 bylo uspořádáno 12 táborů (6 dlouhodobých - z toho jeden zimní, 1 krátkodobý a 4 příměstské), kterých se zúčastnilo celkem 207 dětí.

Uvedené školské zařízení nemá pro prázdninovou činnost vlastní zařízení, využívá, zejména

pro letní tábory, pronajaté základny od jiných školských zařízení podobného typu. Pronajatá zařízení musejí vždy vyhovovat z hlediska kapacity, hygienických požadavků i požadavků na stravování účastníků, materiál pro činnost si účastníci zajišťují většinou ze zdrojů vlastního školského zařízení.

Dokumentace o táborech je vedena přehledně, obsahuje vždy tyto náležitosti:

- přihlášky dětí včetně uvedení místa, doby trvání a prohlášení rodičů,
- plán činnosti detailně rozpracovaný na jednotlivé dny,
- režim dne,
- realizaci plánu dle podmínek,
- jídelníček,
- záznam o provedených vzorcích stravy,
- zdravotní deník,
- pokladní deník,
- organizační zajištění včetně povolení OHS,
- zajištění stravování,
- vyúčtování.

V kontrolované dokumentaci nebyly přiloženy dohody s externími pracovníky, pojistné smlouvy a povolení tábora OHS.

Personálně jsou letní tábory zajištěny vždy jedním stálým pedagogickým pracovníkem, který vykonává funkci hlavního vedoucího, externími pedagogickými pracovníky i jinými zájemci z řad učitelů, rodičů i veřejnosti - ti jsou většinou zařazeni jako provozní zaměstnanci. Počet pedagogických pracovníků vždy odpovídá zákonným požadavkům vzhledem k počtu dětí.

Celkově je oblast prázdninové činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

Individuální práce

Při práci s dětmi a mládeží v rámci nabízených aktivit se výraznější talenty neobjevily. Vzhledem k tomu nebyla tato forma práce s výrazným zaměřením na rozvoj individuálních schopností a dovedností dětí a mládeže realizována.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem nelze tuto oblast hodnotit.

Soutěže a přehlídky

V oblasti kultury byla zorganizována přehlídka dětských divadelních souborů Rýmařovská rolnička (5 souborů), taneční přehlídka pro školy a veřejnost Roztančený květen, oblastní soutěž v recitaci a dramatizace pohádek v mateřských školách. SVČ je vyhlášovatelem a v současnosti připravuje celostátní soutěž amatérské barevné fotografie (2. ročník) O cenu Karla Schinzela, na kterou získalo účelovou dotaci MŠMT ČR (8 000 Kč). Soutěže jsou zajišťovány převážně pomocí grantů a příspěvků Střediska služeb školám.

Celkově je oblast soutěží a přehlídek hodnocena jako velmi dobrá.

Nabídka spontánní činnosti

Spontánní aktivity jsou realizovány v podobě tzv. Klubu dětí. V každodenní nabídce jsou stolní hry, časopisy s odbornou i všeobecnou náplní, poslech reprodukované hudby dle momentální poptávky a práce s počítačem. Uvedených činností se denně účastní v průměru 48 žáků

místních základních škol.

Nabídka spontánní činnosti je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborná pomoc

V rámci materiálních a personálních možností poskytuje středisko odbornou pomoc zejména školským zařízením v rámci města. V letošním školním roce proběhly metodické akce, tzv. keramické dílny, pro základní školy (17 akcí s počtem 286 žáků), zvláštní školu (8 akcí pro 94 žáků), školní družinu (1 akce pro 10 žáků) a pro rodiče s dětmi (4 akce s 92 účastníky). Dvou metodických akcí práce s počítačem se zúčastnilo 52 žáků.

Akreditaci na vzdělávání středisko nezískalo.

Oblast odborné pomoci je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkové hodnocení nabídky a realizace výchovně vzdělávací činnosti

Prostorové podmínky vyhovují realizovaným aktivitám SVČ. Smluvně je zajištěno využívání zařízení jiných organizací. Materiální zajištění činnosti je na velmi dobré úrovni. Personální podmínky jsou pouze vyhovující. Šíře nabídky a realizace činností v jednotlivých oblastech reflektují současné potřeby a zájmy dětí a mládeže s možností zapojení rodičů i veřejnosti. Aktivity probíhají v průběhu celého týdne včetně sobot a nedělí. Těžištěm je pravidelná zájmová činnost realizovaná v pracovní dny v odpoledních a podvečerních hodinách. Interní pedagogičtí pracovníci jsou v pravidelném kontaktu s vedoucími zájmových útvarů a poskytují jim potřebnou pomoc.

Celkově je nabídka a realizace výchovně vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ve středisku volného času došlo k 10. listopadu 2000 k odvolání ředitele a na jeho místo byla k 13. listopadu 2000 jmenována nová ředitelka na základě výběrového řízení. Tato byla k 19. březnu 2001 z funkce odvolána pověřeným vedoucím odboru školství mládeže a sportu Krajského úřadu Ostravského kraje. Vedením SVČ byla na základě rozhodnutí Rady města Rýmařov (čj. 22/01-ST) již od 12. února 2001 pověřena zástupkyně odvolené ředitelky. Na vedení tohoto zařízení je vyhlášen konkurz, který se uskuteční 13. června 2001.

Na základě kontroly předávacího protokolu mezi odvolanou ředitelkou a pověřenou vedoucí bylo zjištěno, že byly předány pouze čtyři rozpracované smlouvy se spolupracujícími subjekty a osobní materiály pracovníků střediska. Nebyla provedena předávací inventura majetku střediska.

Při kontrolní činnosti českou školní inspekcí nebyla k dispozici řada materiálů (koncepce rozvoje SVČ, roční plán, kriteria hodnocení pro přidělování nenárokových složek platu, roční plán oddělení tělovýchovy a turistiky atd.).

Na základě výše uvedených skutečností nelze oblast řízení hodnotit.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou pracovních náplní jednotlivých pracovníků SVČ bylo zjištěno, že tři pracovníci zařazení jako vychovatelé nevykonávají přímou výchovnou činnost, což je v rozporu s ustanovením § 4 odst. 4 v návaznosti na § 2 Nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce pedagogických pracovníků ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina čj. 219/17/96 a) ze dne 3.10 1996,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 930/06/2000-Ř s platností od 13. 11. 2000,
- povinná dokumentace dle § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,
- roční plány oddělení společenských věd a estetiky a techniky a přírodovědy,
- výroční zprávy o činnosti za školní rok 1999/00 a výroční zpráva o hospodaření za rok 1999,
- statut střediska volného času (předložen referátem školství Okresního úřadu Bruntál),
- zápisy z provozních porad,
- pracovní náplně pracovníků,
- zahajovací výkaz pro referát školství Okresního úřadu Bruntál ve školním roce 2000/01,
- personální dokumentace.

ZÁVĚR

Středisko volného času realizuje své činnosti v souladu s jeho posláním. Na základě zjištěných skutečností výrazně převažují pozitiva nad nedostatky. Celkově je oblast nabídky a realizace výchovně-vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá. Řídící činnost nelze vzhledem k výše uvedeným skutečnostem hodnotit.

Celkově je činnost střediska volného času hodnocena jako velmi dobrá, neboť aktivně zajišťuje volnočasové aktivity pro děti, mládež i dospělé.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček.
Členové týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. Olga Grossmannová.
	Marie Pavlíčková	Marie Pavlíčková.

V Bruntále dne 20. června 2001

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 6. 2001

Razítko

Ředitelka střediska pro volný čas dětí a mládeže	Podpis
Marcela Pavlová	Marcela Pavlová

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel střediska pro volný čas dětí a mládeže podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad, odbor školství mládeže a sportu, Matiční 20, Ostrava	13. července 2001	141 270/01-11139
Zřizovatel: Město Rýmařov, MěÚ, odbor školství, nám. Míru 1, Rýmařov	13. července 2001	141 269/01-11139

Připomínky ředitelky

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány